

67 CAÑONAZOS TALMÚDICOS: VOL. 59
(Sanhedrin 38a-b: Creando al hombre)

תנו רבנן: אדם יחידי נברא.

ומפני מה?

שלא יהו המינים אומרין: "הרבה רשויות בשמים".

דבר אחר: מפני הצדיקים ומפני הרשעים.

שלא יהו הצדיקים אומרים: "אנו בני צדיק"

ורשעים אומרים: "אנו בני רשע"

דבר אחר: מפני המשפחות שלא יהו משפחות מתגרות זו בזו.

ומה עכשיו שנברא יחיד מתגרות? נבראו שנים על אחת כמה

וכמה!

דבר אחר: מפני הגזלנין ומפני החמסנין.

ומה עכשיו שנברא יחידי גוזלין וחומסיין? נבראו שנים על אחת כמה

וכמה!

ולהגיד גדולתו כו':

תנו רבנן: להגיד גדולתו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא

שאדם טובע כמה מטבעות בחותם אחד וכולן דומין זה לזה אבל

הקדוש ברוך הוא טובע כל אדם בחותמו של אדם הראשון ואין אחד

מהן דומה לחבירו שנא: (איוב לח) "תתהפך כחומר חותם ויתיצבו

כמו לבוש"

ומפני מה אין פרצופיהן דומין זה לזה?

שלא יראה אדם דירה נאה ואשה נאה ויאמר שלי היא, שנאמר:

(איוב לח) "וימנע מרשעים אורם וזרוע רמה תשבר".

תניא: היה רבי מאיר אומר בשלשה דברים אדם משתנה מחבירו:
בקול במראה ובדעת.
בקול ובמראה משום ערוה.
ובדעת מפני הגזלנין והחמסנין.

ת"ר: אדם נברא בערב שבת.
ומפני מה? שלא יהו המינים אומרים: "שותף היה לו להקדוש ברוך
הוא במעשה בראשית."
דבר אחר: שאם תזוח דעתו עליו אומר לו יתוש קדמך במעשה
בראשית.

דבר אחר: כדי שיכנס למצוה מיד.
דבר אחר: כדי שיכנס לסעודה מיד.

משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין ושיכללן והתקין סעודה
ואחר כך הכניס אורחין שנא: (משלי ט) "חכמת בנתה ביתה
חצבה עמודיה שבעה. טבחה טבחה מסכה יינה אף ערכה
שולחנה. שלחה נערותיה תקרא על גפי מרומי קרת."
"חכמת בנתה ביתה"- זו מידתו של הקב"ה שברא את כל
העולם כולו בחכמה.

"חצבה עמודיה שבעה"- אלו שבעת ימי בראשית.
"טבחה טבחה מסכה יינה אף ערכה שולחנה" אלו ימים ונהרות
וכל צורכי עולם.

"שלחה נערותיה" תקרא זה אדם וחווה.
"על גפי מרומי קרת"- רבה בר בר חנה רמי:
כתיב "על גפי" וכתיב "על כסא" בתחלה על גפי ולבסוף על
כסא.

תניא: היה ר' מאיר אומר אדם הראשון מכל העולם כולו הוצבר
עפרו שנאמר (תהילים קלט) "גלמי ראו עיניך" וכתוב (דברי הימים ב
טז) "כי ה' עיניו משוטטות בכל הארץ".

אמר רב אושעיא משמיה דרב: אדם הראשון (38b) גופו מבבל וראשו
מארץ ישראל ואבריו משאר ארצות.
עגבותיו-א"ר אחא-מאקרא דאגמא.

א"ר יוחנן בר חנינא: שתים עשרה שעות הוי היום.

. שעה ראשונה-הוצבר עפרו.

. שניה-נעשה גולם.

. שלישית-נמתחו אבריו.

. רביעית-נזרקה בו נשמה.

. חמישית-עמד על רגליו.

. ששית-קרא שמות.

. שביעית-נזדווגה לו חוה.

. שמינית-עלו למטה שנים וירדו ארבעה.

. תשיעית-נצטווה שלא לאכול מן האילן.

. עשירית-סרח.

. אחת עשרה-נידון.

שתים עשרה-נטרד והלך לו שנאמר (תהילים מט) "אדם ביקר בל ילין"

אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שבקש הקב"ה לבראות את האדם ברא
כת אחת של מלאכי השרת אמר להם: "רצונכם נעשה אדם בצלמנו?"
אמרו לפניו: "רבש"ע מה מעשיו?"

אמר להן: כך וכך מעשיו.

אמרו לפניו: רבש"ע (תהילים ח) מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי

תפקדנו?"

הושיט אצבעו קטנה ביניהן ושרפם.

וכן כת שניה.

כת שלישיית אמרו לפניו: "רבש"ע ראשונים שאמרו לפניך מה הועילוי? כל העולם כולו שלך הוא כל מה שאתה רוצה לעשות בעולמך עשה!" כיון שהגיע לאנשי דור המבול ואנשי דור הפלגה שמעשיהן מקולקלין אמרו לפניו: "רבש"ע לא יפה אמרו ראשונים לפניך?!" אמר להן: (ישעיהו מו) "ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבול וגו'"

אמר רב יהודה אמר רב: אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו היה שנאמר (דברים ד) "למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ ולמקצה השמים ועד קצה השמים".

כיון שסרח הניח הקדוש ברוך הוא ידו עליו ומיעטו שנאמר: (תהילים קלט) "אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפך"

אמר רבי אלעזר: אדם הראשון מן הארץ עד לרקיע היה שנאמר "למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ ולמקצה השמים >עד קצה השמים"

כיון שסרח הניח הקב"ה ידו עליו ומיעטו שנאמר "אחור וקדם צרתני וגו'" קשו קראי אהדדי!
אידי ואידי חדא מידה היא.